

CRYPTOLOGISCH I

Oefenboek voor cryptische taalvaardigheid

Wouter de Vlugt

Kinheim

4 De vierde sleutel: toposleutel

Wat je moet weten:

Het verborgen woord is soms afgeleid van bijv. plaatsen of rivieren in een bepaald land. (**Topografie**). Om je aan deze sleutel te herinneren, staat dan de naam van dat land in de cryptische omschrijving. Soms wordt ook een woord uit de taal van dat land bedoeld.

Enkele voorbeelden:

Voorbeeld 1: Rode rivier in Duitsland (4)

Voorbeeld 2: Bomen die je in Duitsland aantreft (5)

Voorbeeld 2: De wetten van Overijssel (6)

Voorbeeld 4: Ik schop je in België (3)

Voorbeeld 5: Wat is er loos in Noorwegen? (4)

Probeer zelf de volgende cryptogrammen op te lossen:

Oefening 1: De Engelsman, ik ben 'y dol op' (4)

Oefening 2: Het is droevig gesteld in deze Italiaanse plaats (6)

7 De zevende sleutel: spreekwoorden en gezegden

Wat je moet weten:

In veel cryptische omschrijvingen ontdek je delen van spreekwoorden en gezegden. Het sleutelwoord zit dan in het hele spreekwoord of gezegde verborgen.

Enkele voorbeelden:

Voorbeeld 1: *Hier kun je omgeleid worden (4)*

Oplissing:

Het spreekwoord / gezegde is immers: Iemand om de tuin leiden.

Voorbeeld 2: *Met haar erbij is het alles (4)*

Oplissing:

Het spreekwoord / gezegde is immers: Met huid en haar (= helemaal / alles)

Voorbeeld 3: *Daarin vindt men de hond na 't eten (3)*

Oplissing:

Het spreekwoord / gezegde is immers: Hij vindt de hond in de pot.

Voorbeeld 4: *U heeft ze bruin gemaakt (8)*

Oplissing:

Het spreekwoord / gezegde is immers: Hij bakt ze bruin.

Voorbeeld 5: *De schoenmaker houdt zich bij zijn boek (5)*

→
→

Het spreekwoord / gezegde is immers: Schoenmaker, hou je bij je leest.

Probeer nu zelf de volgende cryptogrammen op te lossen:

Oefening 1: *Als het dier erover is volgen er meer (3)*

Het spreekwoord / gezegde is immers:
(vul in:) Als er één schaap over _____

Oefening 2: *Zijn neusje is prima (4)*

Het spreekwoord / gezegde is: Dat is het neusje van de _____

Oefening 3: *Hij komt er met de hakken over (5)*

Het spreekwoord / gezegde is: _____

Ga verder op de volgende bladzijde →

10 De tiende sleutel: combinatiesleutel

Wat je moet weten

Veel cryptische omschrijvingen zijn op te lossen door niet één sleutel te gebruiken, maar bijv. twee of drie sleutels te combineren.

Het verborgen woord zit dus eigenlijk in een soort brandkast, die zich slechts laat openen als je de juiste sleutels hanteert. En niet te vergeten: fantasie en denkwerk combineren

Bijvoorbeeld: een synoniem en een anagram
een anagram en een spreekwoord
'met-niet-zonder-geen' en 'doen wat er staat'
fantasie en logisch denkwerk
enz.

Enkele voorbeelden

Voorbeeld 1: *Het is weer hetzelfde met die meld (4)*

- synoniem van hetzelfde → idem
- anagram van meld

Voorbeeld 2: *Schrijf maar over naar de ronde van Italië (4)*

- geld overschrijven naar de ... → giro
- wielerronde in Italië

Voorbeeld 3: *Is Kea nu een helleveeg geworden? (5)*

- Kea nu (= anagram) → Kenau
- synoniem van helleveeg

Voorbeeld 4: *Maaft een wintervoertuig 'm berooid? (3)*

- synoniem van berooid → arm
- wintervoertuig + 'm

Voorbeeld 5: *Hierin vang je keurig kleine visjes (6)*

- synoniem van keurig → netjes
- visjes vang je in ...

Voorbeeld 6: *Nat en fris (9)*

- 't is nat → waterkoud
- 't is fris

12 En nu op eigen benen

Als je het gebruik van de sleutels en de combinaties ervan, de tips en het denkwerk goed onder de knie hebt, dan ben je nu zover dat je al heel veel crypto's zelf kunt oplossen. Veel succes bij de volgende crypto's.

Opgave 1:

- 1 Die spreekt nooit eerst (4)
- 2 Gaat 't langzaam? (5)
- 3 Zijn neusje is het best (4)
- 4 Meer lijk van eigeel (6)
- 5 Landbouwer in de bediening (4)
- 6 Keurig vistuig (3)
- 7 Man van adel in Eelde (5)
- 8 Een ontkenning (3)
- 9 In de berging lag de akst (4)
- 10 Land met veel geld (3)

___ h ___
 ___ a ___
 ___ i ___
 ___ o ___
 ___ e ___
 ___ t ___
 ___ e ___
 ___ e ___
 ___ s ___
 ___ k ___

De norm in het Friese water maakt een reus-achtige indruk (6)

___ t ___
 ___ a ___
 ___ t ___
 ___ o ___
 ___ o ___
 ___ r ___
 ___ i ___
 ___ r ___
 ___ o ___
 ___ u ___

Opgave 2:

- 1 Ons met waterdamp gaar krijgen (6)
- 2 Heeft moeder 'n tel voor een kledingstuk? (6)
- 3 Deze uitbinker valt wel eens in het heelaal (4)
- 4 Noodsein uit Oss. (3)
- 5 Naar mijn mening kan het ook een iel zijn (7)
- 6 Griet en An zijn zo hard als steen (7)
- 7 Het ovaalvormige staasje in het water (6)
- 8 De verdraaide rakker betaalt geen huur (6)
- 9 Vertrek met stof uit de Russische rivier (5)
- 10 Een danspartij in de kou. Gooi- en smijtwerk (9)

___ e ___
 s ___
 ___ t ___
 ___ i ___
 e ___
 ___ e ___
 ___ r ___
 i ___
 ___ r ___
 m ___

Opgave 3:

- 1 Schilder nu eens en speel niet zo met dat kwastje (7)
- 2 Zonder geluid word ik met de stiel gestoken (6)
- 3 Sommige wielrenners moeten spieken (6)
- 4 Heel rustig deed ik mal (4)
- 5 Kan uw eega 't vinden in de verdieping? (5)
- 6 Het stel draait een vreemde taal (4)
- 7 De arme krijgt een blij bericht (4)
- 8 Taal die we op reis kunnen spreken (4)
- 9 In de arena is dit er niet af te krijgen (5)
- 10 Blinkt niet uit bij schaken (3)

___ e ___
 ___ i ___
 ___ d ___ a ___
 ___ n ___

Opgave 4:

- 1 Sla tegen het oordeel (3)
- 2 De klok maakt een draaiing (4)
- 3 Te klein tussen visvrienden (10)
- 4 In Caen krijgt men jeugdpuistjes (4)

